

LECTIO DIVINA

4. niedziela Adwentu A

Mt 1,18-24

Wprowadzenie egzegetyczne:

Narracja Mateusza o narodzeniu Jezusa nie jest jedynie opisem faktów, ale głęboką teologią „Nowego Stworzenia”. Autor używa greckiego słowa *genesis* (Mt 1,1.18), aby nawiązać do Księgi Rodzaju (Rdz 1–2). Tak jak Duch Boży unosił się nad otchłanią podczas stwarzania świata, tak teraz ten sam Duch Święty staje się sprawcą nowego początku w łonie Maryi. Centralną postacią jest Józef, „Syn Dawida”, którego czeka podjęcie najtrudniejszej decyzji, wśród panujących ciemności serca.

ETAP 1: LECTIO (czytanie)

Przeczytaj uważnie i powoli tekst – raz na głos, a raz po cichu.

Kluczowe aspekty tekstu:

- Zaślubiny: To nie są dzisiejsze „zaręczyny”. Maryja i Józef są prawnie małżeństwem, choć jeszcze ze sobą nie zamieszkali. Cudzołóstwo w tym czasie traktowane było z najwyższą surowością.
- Sprawiedliwość Józefa: Józef jest „sprawiedliwy”, co oznacza wierność Torze. Jednak jego sprawiedliwość szuka drogi, która nie zabija – nie chce Maryi „zniesławić” (wystawić na publiczny pokaz/proces).
- Imiona: Jezus (Jeszua) – „Bóg zbawia” oraz Emmanuel – „Bóg z nami”. To one odsłaniają tożsamość Dziecka.

Pytania pomocnicze:

1. Czy dostrzegasz w tekście, że Bóg wkracza w historię Józefa i Maryi w momencie, który po ludzku wydaje się kryzysem nie do rozwiązania?
2. Jakie emocje budzi w tobie fakt, że Józef dowiaduje się o „znalezieniu się brzemienną” Maryi przed interwencją anioła?
3. Czy widzisz różnicę między „sprawiedliwością Prawa”, która domaga się kary, a „sprawiedliwością Józefa”, która szuka ocalenia człowieka?

ETAP 2: MEDITATIO (rozważanie)

Próba odniesienia słowa do własnego życia i wejścia w głąb motywacji bohaterów.

Początek Ewangelii przedstawia trudną sytuację z perspektywy Józefa. Jest to naruszenie wszelkich norm honoru i prawa. A jednak to, co po ludzku wydaje się totalną porażką, staje się przestrzenią objawienia.

Pytania pomocnicze:

1. Czy w swoich relacjach potrafisz szukać drogi miłosierdzia, gdy czujesz się zraniony/a lub oszukany/a?
2. Cena honoru: Józef, przyjmując Maryję, bierze na siebie podejrzenie o przedmałżeńskie współżycie. W małej społeczności Nazaretu mogło oznaczać to trwały wstyd. Czy jesteś gotowy/a stracić „dobre imię” w oczach ludzi, aby pozostać wiernym wewnętrznemu głosowi Boga?
3. Cisza Józefa: Józef w całej Ewangelii nie wypowiada ani jednego słowa. Jego odpowiedzią jest działanie. Czy twoja wiara przejawia się w wielomówstwie, czy w konkretnych decyzjach podejmowanych „po przebudzeniu” ze snu wątpliwości?
4. Nowe Stworzenie: Jeśli Duch Święty jest mocą stwórczą (Rdz 1,2), to czy wierzysz, że Bóg może stworzyć coś nowego i pięknego z „chaosu” twych trudnych sytuacji rodzinnych lub zawodowych?
5. Rezygnacja z roszczeń: Józef wybierając cichy rozwód, rezygnował z posagu i odszkodowania finansowego. Co jest twoim „posagiem” (racją, zyskiem, dumą), z którego trzeba zrezygnować, by ocalić miłość?
6. Czy potrafisz zobaczyć przestrzenie kryzysu jako momenty związane z obecnością Boga?
7. Jakie napięcia w twoim życiu wydają się nie do pogodzenia z Bożą wolą?
8. Co dzisiaj znaczy: "Wziąć Maryję do siebie"? Czy jest w tobie przestrzeń, gdzie trzeba zaufać Słowu bardziej niż opinii ludzi?
9. Czy wierzysz, że "Bóg z nami" oznacza "Bóg w mojej historii", takiej jaka jest?

Teksty do medytacji:

Rdz 50,20: "Wy knuliście zło przeciwko mnie, Bóg jednak obmyślił to jako dobro..."

Rz 8,28: "Bóg z tymi, którzy Go miłują, współdziała we wszystkim dla ich dobra."

ETAP 3: ORATIO (modlitwa)

Osobista odpowiedź Bogu na Jego Słowo.

Kierunki modlitwy:

- Uwielbienie Emmanuela: Dziękuj Jezusowi za to, że nie jest Bogiem dalekim, ale „Bogiem z nami” – w naszych trudnościach, biedzie i codzienności.
- Prośba o sprawiedliwość serca: Módl się za wstawiennictwem św. Józefa o dar bycia „sprawiedliwym”, czyli takim, który nie potępia, ale osłania słabych.
- Wołanie o Zbawienie: Wzywaj imienia Jezus, prosząc o wyzwolenie z konkretnych grzechów, które cię paraliżują.

- Modlitwa w nocy: Proś o światło Ducha Świętego w chwilach, gdy twoje życie wydaje się „nocą”, abyś umiał/a usłyszeć głos anioła.

ETAP 4: CONTEMPLATIO (kontemplacja)

Trwanie w obecności Boga bez słów, patrzenie sercem na Tajemnicę.

Słowa do powtarzania w ciszy:

- Nie bój się...
- Bóg z nami...
- Stało się to wszystko, aby się spełniło...

Punkty do kontemplacji:

- Wyobraź sobie *bezbronność* Boga, który staje się niemowlęciem w rodzinie ubogiej, upokorzonej i zagrożonej plotką.
- Patrz na Józefa, który w milczeniu wykonuje gesty opieki nad Maryją i Dzieckiem. Poczuj spokój, jaki płynie z całkowitego posłuszeństwa Bogu, mimo braku ludzkich gwarancji.
- Trwaj przy słowie „Emmanuel”. Bóg jest z tobą. Teraz. W tym miejscu. W tej chwili twojego życia.
- Trwaj w ciszy razem z Józefem. Pozwól, by Słowo Boga weszło w twoje zmaganie, lęk, rozczarowanie. Adwent to nie czas na odpowiedzi, ale na Obecność. Emmanuel nie obiecuje, że zło zniknie. Ale że zawsze będzie przy tobie.

ETAP 5: ACTIO (Działanie)

Konkretny owoc spotkania ze Słowem.

Zadania duchowe:

1. Dyskrecja zamiast sądu: Jeśli znasz czyjąś trudną sytuację lub błąd, postąp jak Józef – nie wystawiaj tej osoby na publiczne zniesławienie. Wybierz drogę „cichej” pomocy lub modlitwy zamiast plotki.
2. Bezzwłoczne posłuszeństwo: Jeśli czujesz, że Bóg od dawna prosi cię o jakąś decyzję (jak Józefa o „wzięcie Maryi do siebie”), uczynź to dzisiaj, nie czekając na „lepsze okoliczności”.
3. Pielęgnowanie milczenia: Wyznacz sobie w tym tygodniu czas (np. 15 minut dziennie) na całkowite milczenie, aby uczyć się od Józefa słuchania Boga w natchnieniach serca.
4. W tym tygodniu przyjmij z wiarą jedno trudne wydarzenie jako przestrzeń działania Boga.